

BOOST JE DORPSZAAL! - Hoe maken we het gebouw (en de omgeving) futureproof?

STEUNPUNT DUURZAAM WONEN EN BOUWEN

17 OKTOBER 2023

Sam De Coster (Steunpunt DUWOBO)

Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

#klimaatgezond

provincie
Oost-Vlaanderen

Is je woning
klaar voor de
toekomst?

Onze
renovatieadviseur
komt aan huis

Won2
Duurzaam bouwadvies
en begeleiding voor het
gemeentelijk patrimonium LEKP

Natuur-inbouw

Een groener Europa

groepsaankoop
zonnepanelen &
thuisbatterij
van de Provincie Oost-Vlaanderen

schrijf je nu gratis en vrijblijvend in

provincie
Oost-Vlaanderen

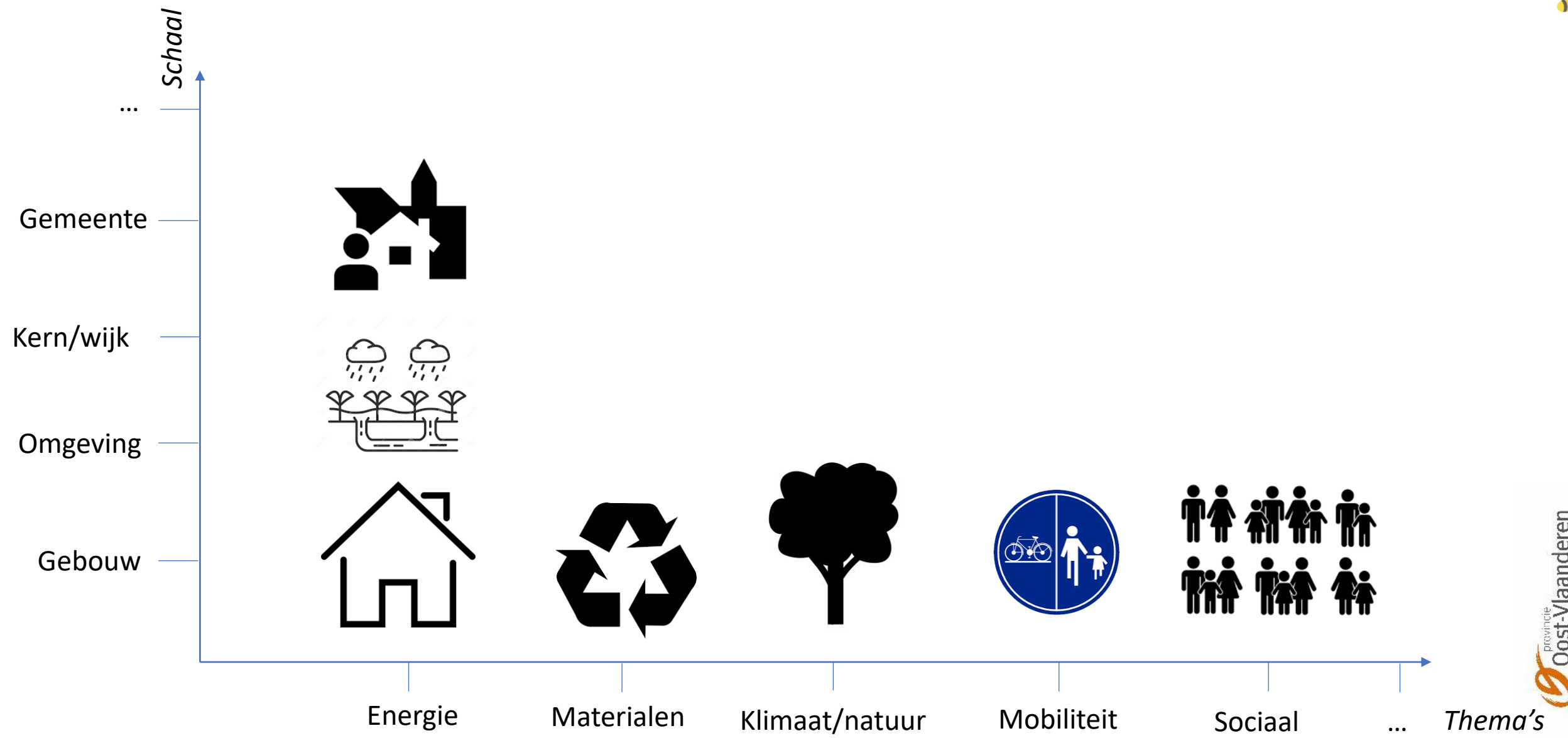
GROENKRUISKE

PEUGEOT

Duurzaam Bouwen?

Duurzaam bouwen?

Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen

#klimaatgezond

Klimaatbestendig wonen - Energiebewust wonen - Circulair wonen

Duurzaam (ver)bouwadvies sinds 2010

#klimaatgezond

People
Planet
Profit

Principes
circulaire
economie

Climate
responsive
design

Geïntegreerde
aanpak

www.gro-tool.be

HET FACILITAIR
BEDRIJF

Gro is een
Noorse meisjesnaam
en betekent "groei"

Thema's

1. Locatie

Site: aantrekkelijkheid van de omgeving

#klimaatgezond

1. Kwaliteit van het landschap

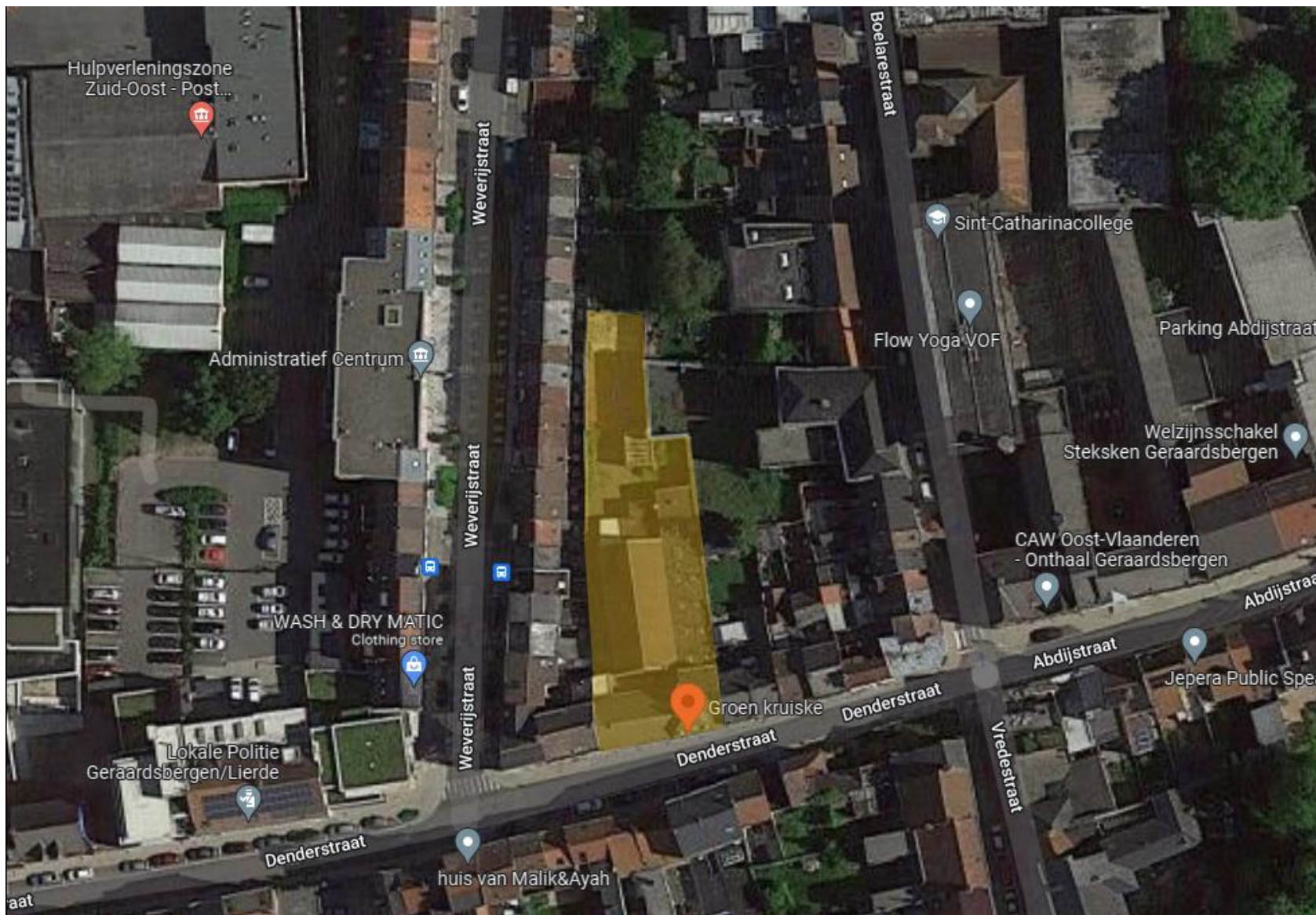
- Historische structuren
- Landschap
- Karaktervolle omgeving

2. Nabijheid van voorzieningen

- Station
- Horeca
- Parken/recreatie
- Winkels
- School

> Troeven?

> Meerwaarde voor omgeving / bouwblok

Site: mobiliteit

Lokale bereikbaarheid

Bron: Netwerk Duurzame Mobiliteit

Lokale functie >> kansen voor lokale duurzame verplaatsingen

Het gebouw en zijn omgeving

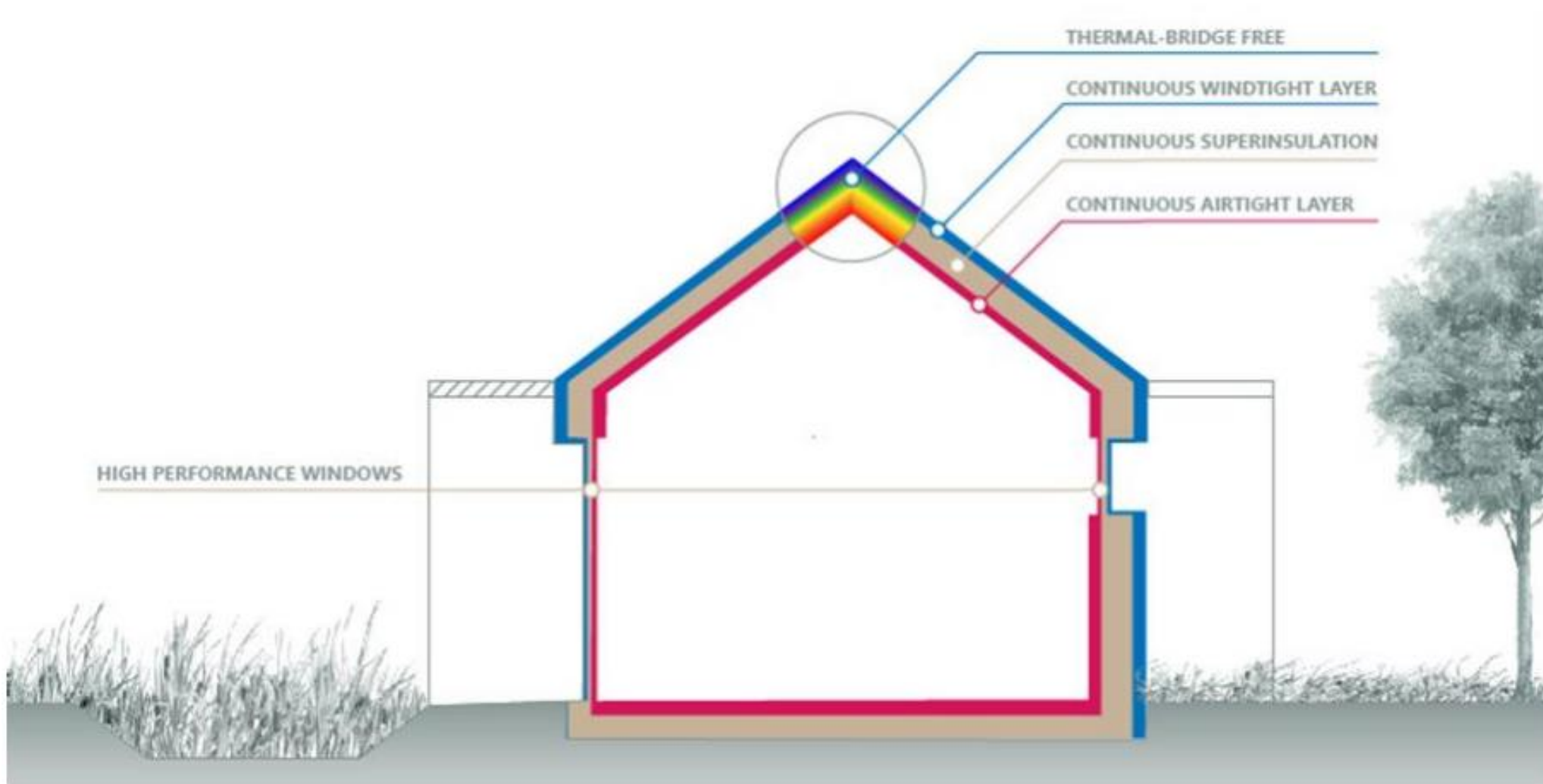

Het gebouw en zijn omgeving

1. Energie

“Keep it warm”

Voldoende dik en koudebrugvrij isolatiepakket, luchtdicht aan de binnenzijde, winddicht aan de buitenzijde

Illustratie: Architecture ByNature

Binnenluchtkwaliteit

#klimaatgezond

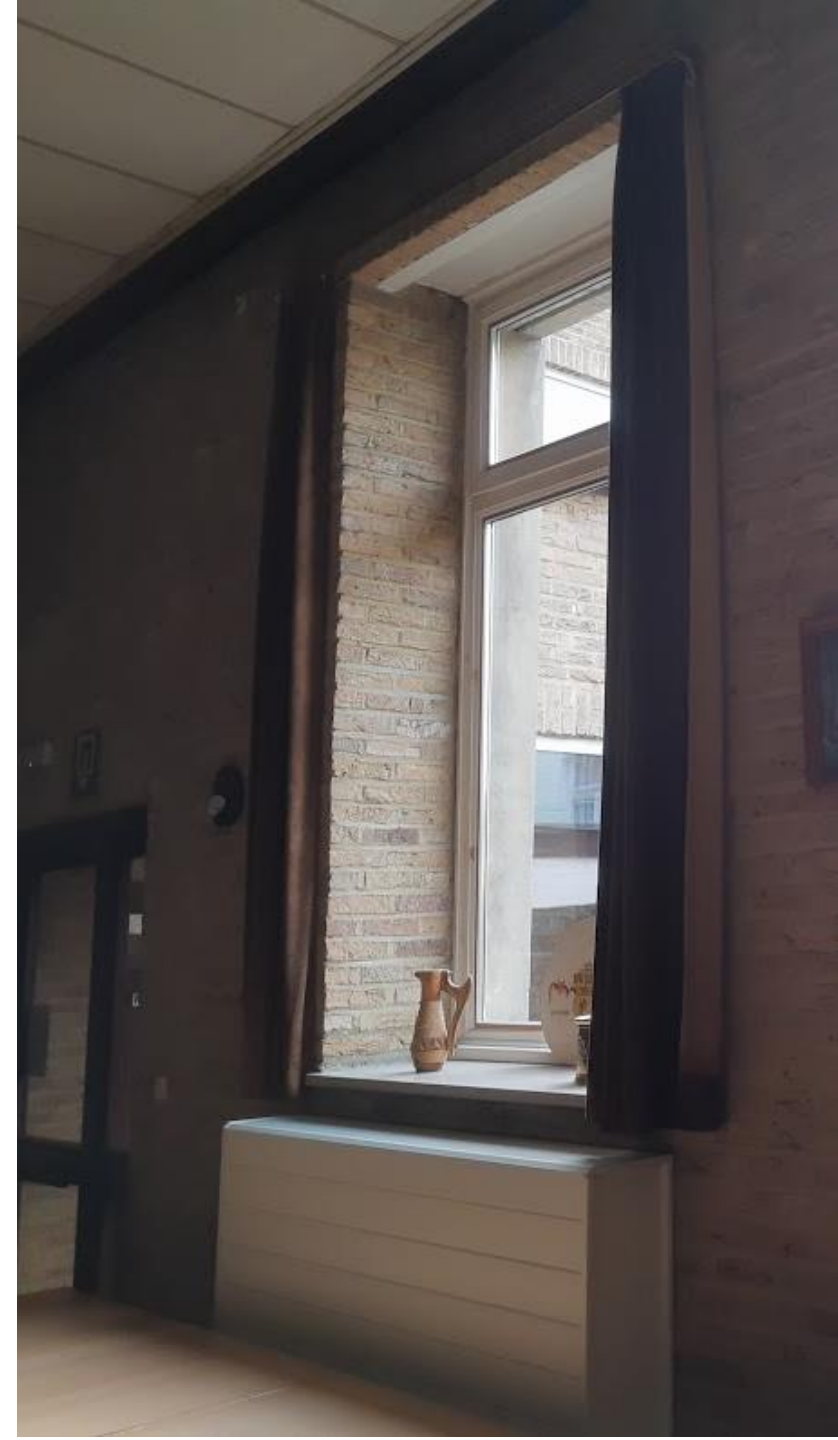

Bron: Vlaams instituut Gezond Leven

Natuurlijk daglicht benutten

Bron: Velux

Energieprestatie – EPC-NR of EPC-kNR

#klimaatgezond

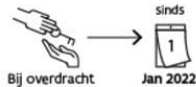
EPC niet-residentieel of EPC klein niet-residentieel

ENERGIE EFFICIËNTIE VERPLICHTINGEN SINDS 2023

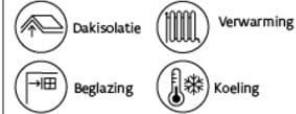
VERPLICHTINGEN VOOR NIET-RESIDENTIËLE GEBOUWEN

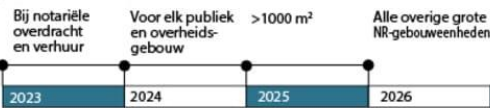
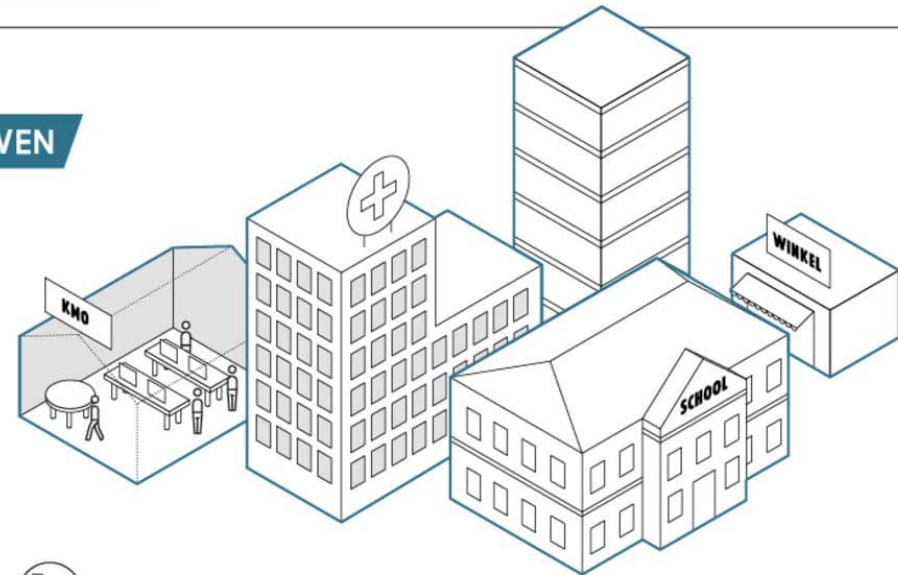
RENOVATIEVERPLICHTING

Minimaal maatregelenpakket

VERPLICHT EPC-LABEL VOOR GROTE NR-GEBOUWENHEDEN

Minimaal EPC-label plicht voor elk groot publiek en overheidsgebouw
 Minimale labelplicht

Energieprestatiecertificaat
 Niet-residentieel eenheid

Administratief gebouw (kantoor) (100m²)
 XXXXXXXXXXX XX, XXXX XXXXXX
 Certificaatnummer:
 Gebouweenheid ID: 17041862 (bijkomende eenheden zie p. 5)

Energie label
 Op basis van hernieuwbaar aandeel

Het energielabel van deze niet-residentieel eenheid is gebaseerd op de gemeten hoeveelheid hernieuwbaar energiegebruik t.o.v. het totale energiegebruik. Dit energielabel wordt beïnvloed door de eigenschappen van de eenheid en het gedrag van de gebruiker. Het beste energielabel is A.

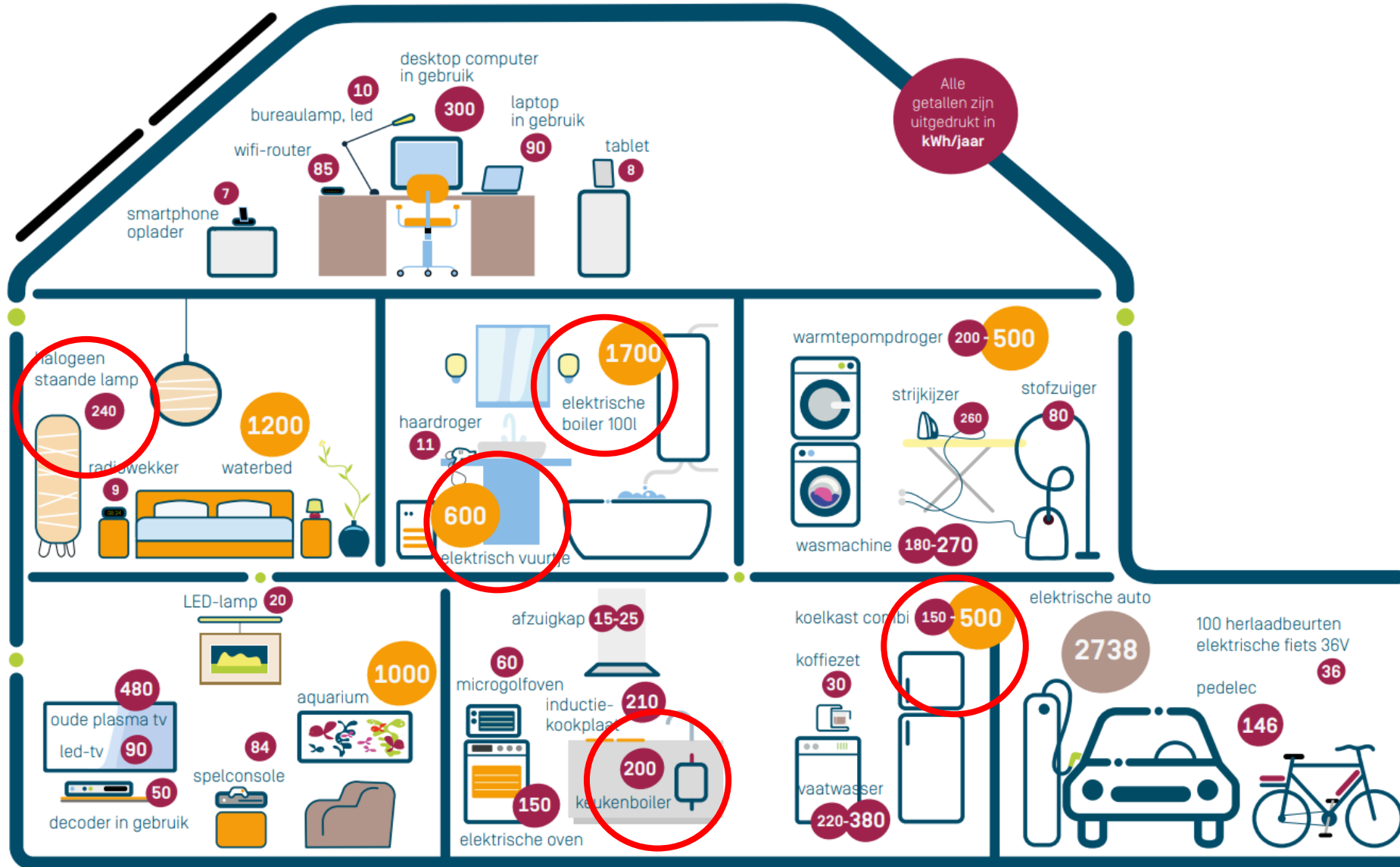
Verklaring van de energiedeskundige
 Ik bevestig dat alle gegevens op dit certificaat overeenstemmen met de werkelijke uitvoering (afmeting, materialen, installaties) en met de richtlijnen in het inspectieprotocol. Dit certificaat werd opgemaakt met metingen van april 2018 tot april 2022.

Datum:
 Handtekening:

XXXX XX XXXXX
 STXXXXX

Dit certificaat is geldig tot en met ...

Energiezuinige toestellen

Het gebouw en zijn omgeving

2. Klimaat

“Keep it cool”

Watergebruik + hergebruik hemelwater

#klimaatgezond

- Veel dakoppervlak
- Vooral niet-drinkbaar water nodig (toiletten)

Bron: groenblauwpeil.be

Lokale infiltratie

Het gebouw en zijn omgeving

3. Materialen en circulariteit

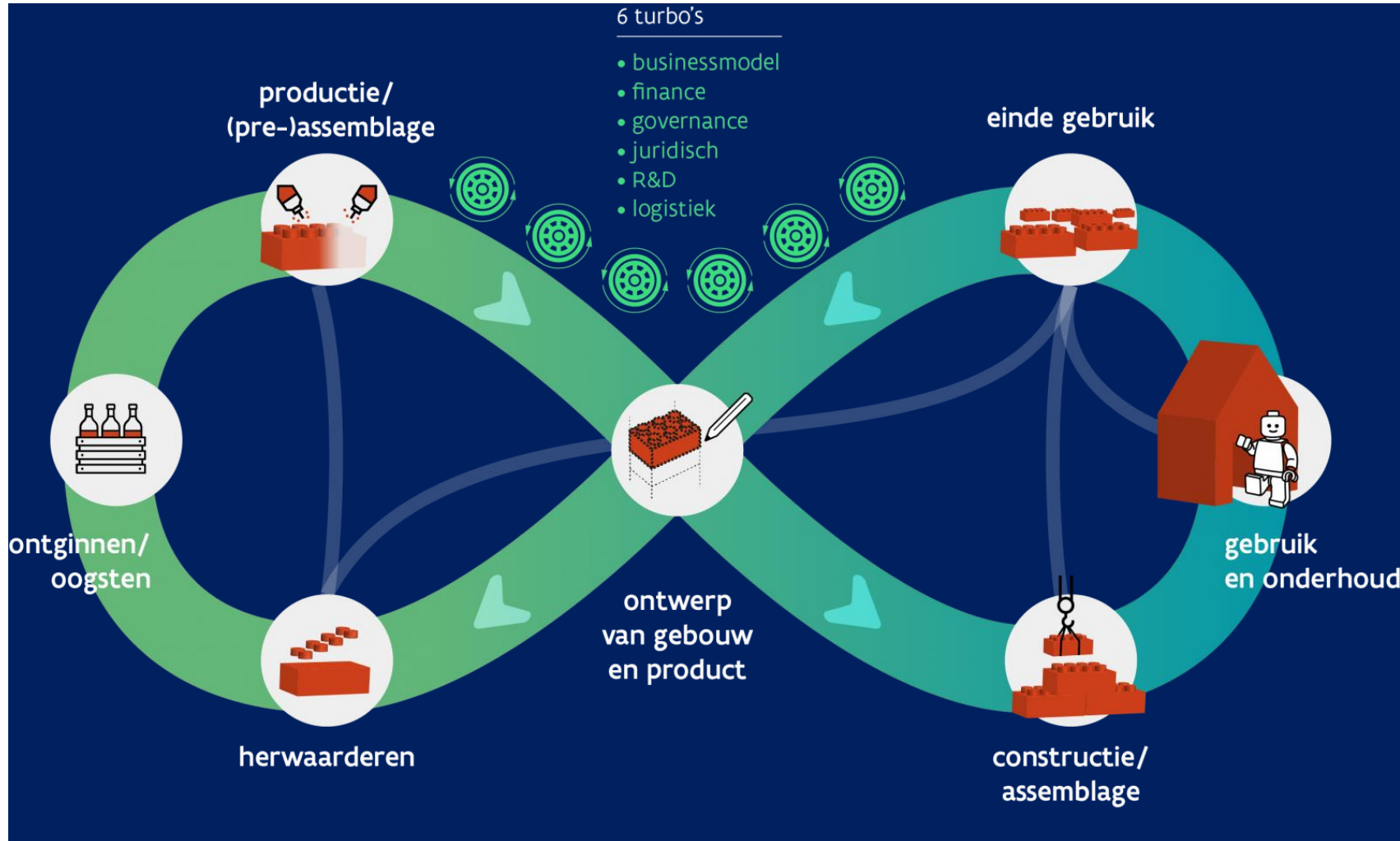
Erfgoedwaarde

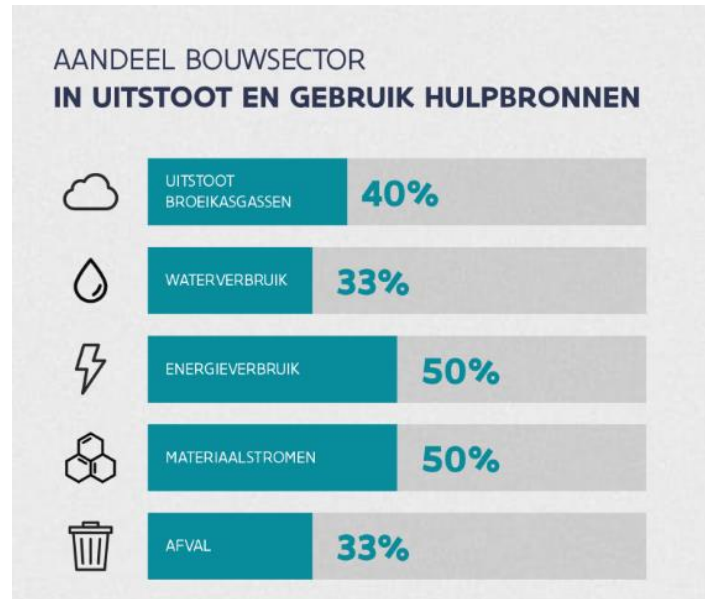
#klimaatgezond

Circulair (ver)bouwen en materiaalgebruik #klimaatgezond

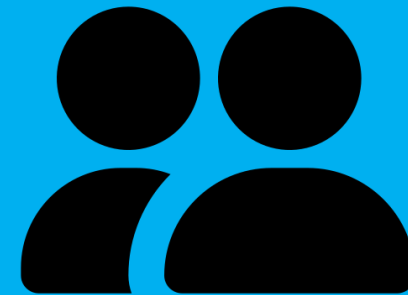
- **Gebruik het bestaande**
- **Hoeveelheid materialen?**
- **Soort nieuwe materialen?**
- **Bevestigingswijze?**

Behoud van grondstoffen

#klimaatgezond

Het gebouw en zijn omgeving

4. Sociale duurzaamheid

Integrale Toegankelijkheid

- Leeftijdsvriendelijk ontwerp = niet alleen voor ouderen!

➤ Checklist beschikbaar

Sociaal veilig ontwerp

- Verlichting
- Duidelijke toegangen
- Signalisatie
- Uitnodigend
- Omgevingsaanleg
- Fietsenstalling
- Toegankelijkheid
- ...

Checklist Sociaal Veilig Ontwerp

Visueel comfort

- Binnen- en buitenomgeving

Visueel comfort

- Binnen- en buitenomgeving

Akoestiek

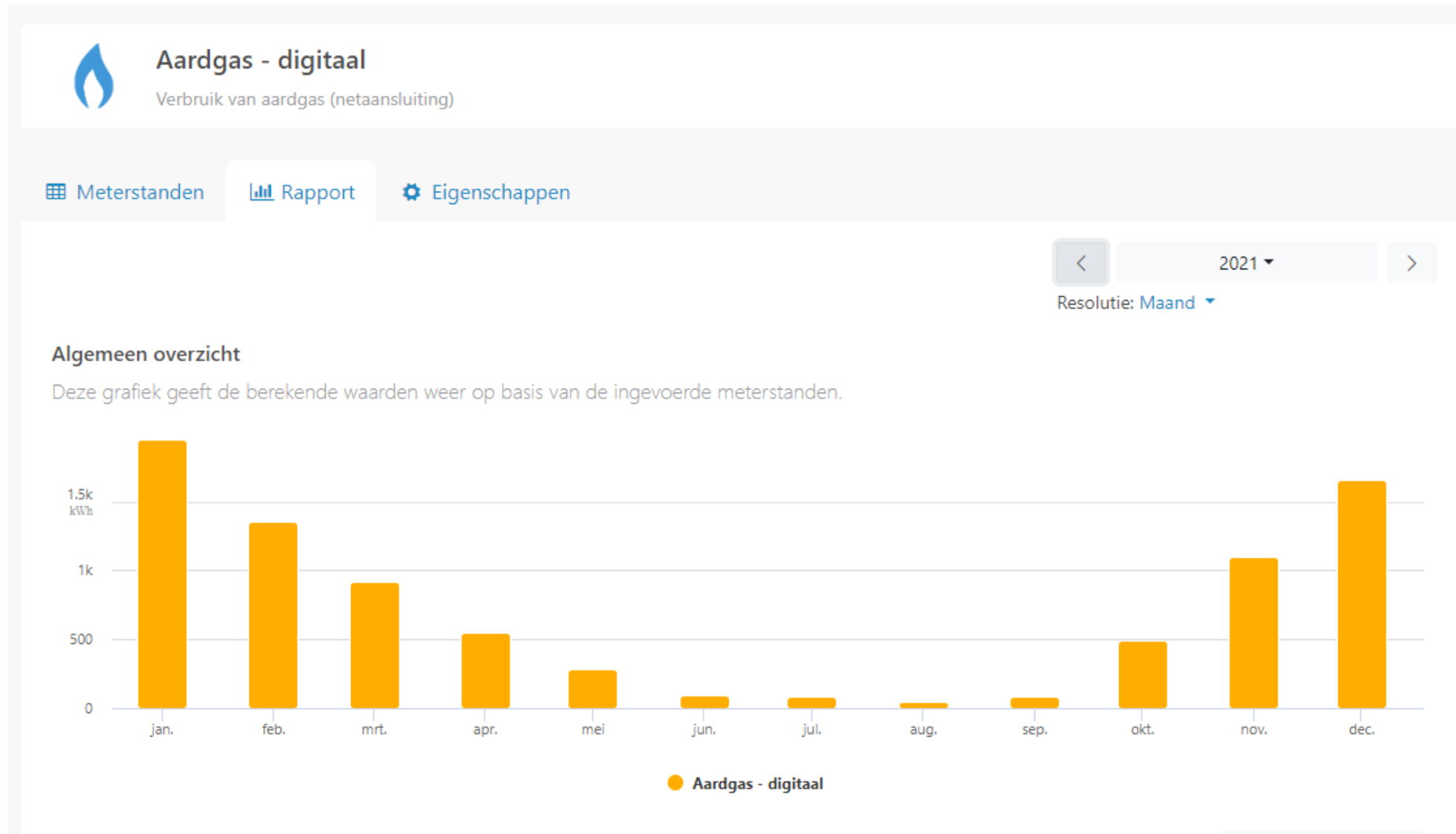
1. Absorberende materialen
  - a) Gordijnen
  - b) Akoestisch plafond
  - c) Houten vloer ipv steen
2. Muurisolatie
3. Gebogen vlakken

Foto : zaal Compagnie Bougie (Melle)

Enkele Tips

Tip 1: Meten is weten: hou je verbruik bij!

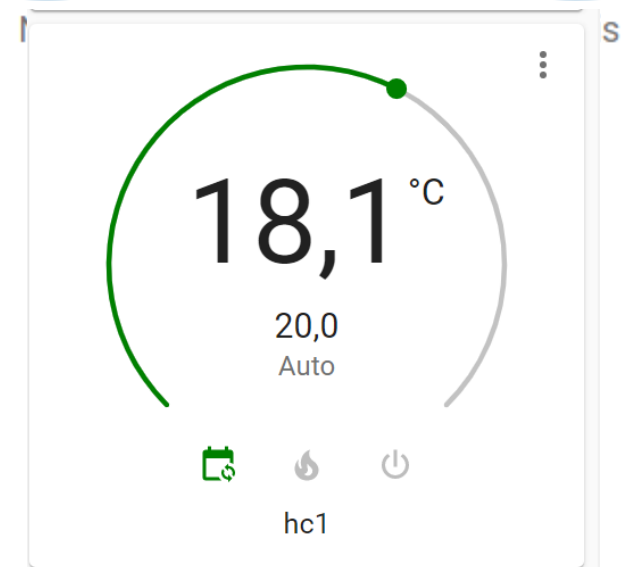
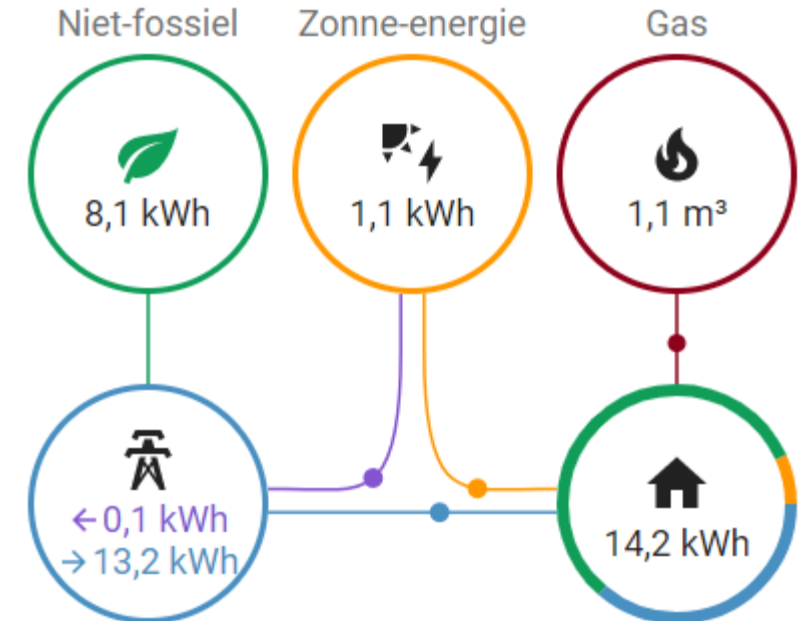
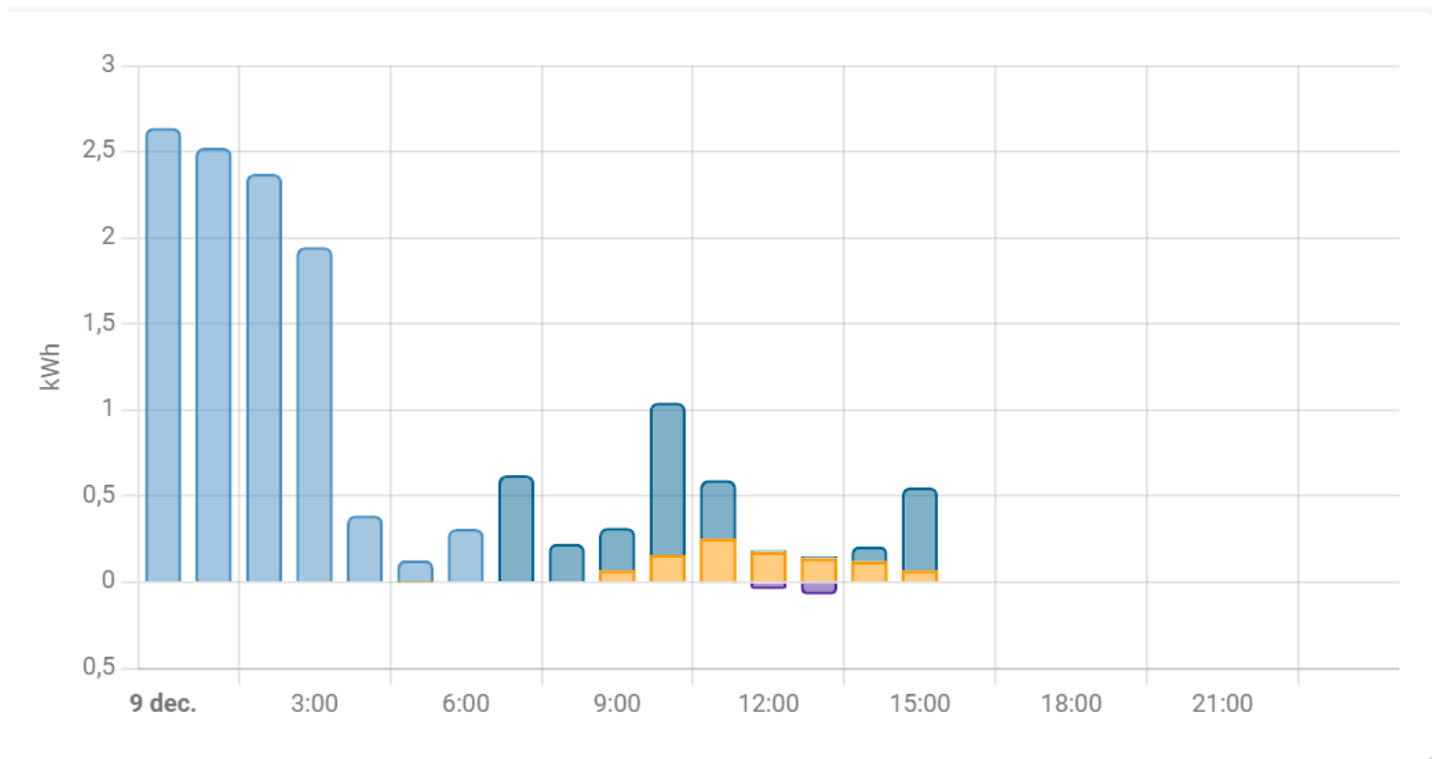

Tips: mijnverbruik.fluvius.be (digitale meter) of energieID.be

Tip 1: Meten is weten: hou je verbruik bij!

energiemonitoring

- Opvolgen energieverbruik
- Anomalieën detecteren
- Sturing vanop afstand!

Hoe oud is de verwarmingsketel?

< 5 jaar

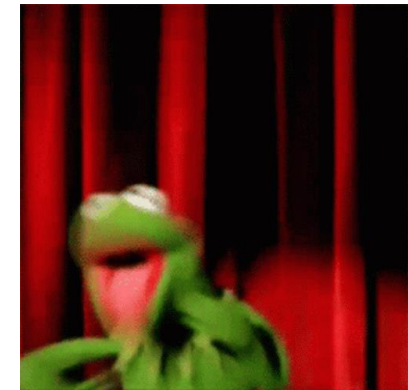
10-15 jaar

5-10 jaar

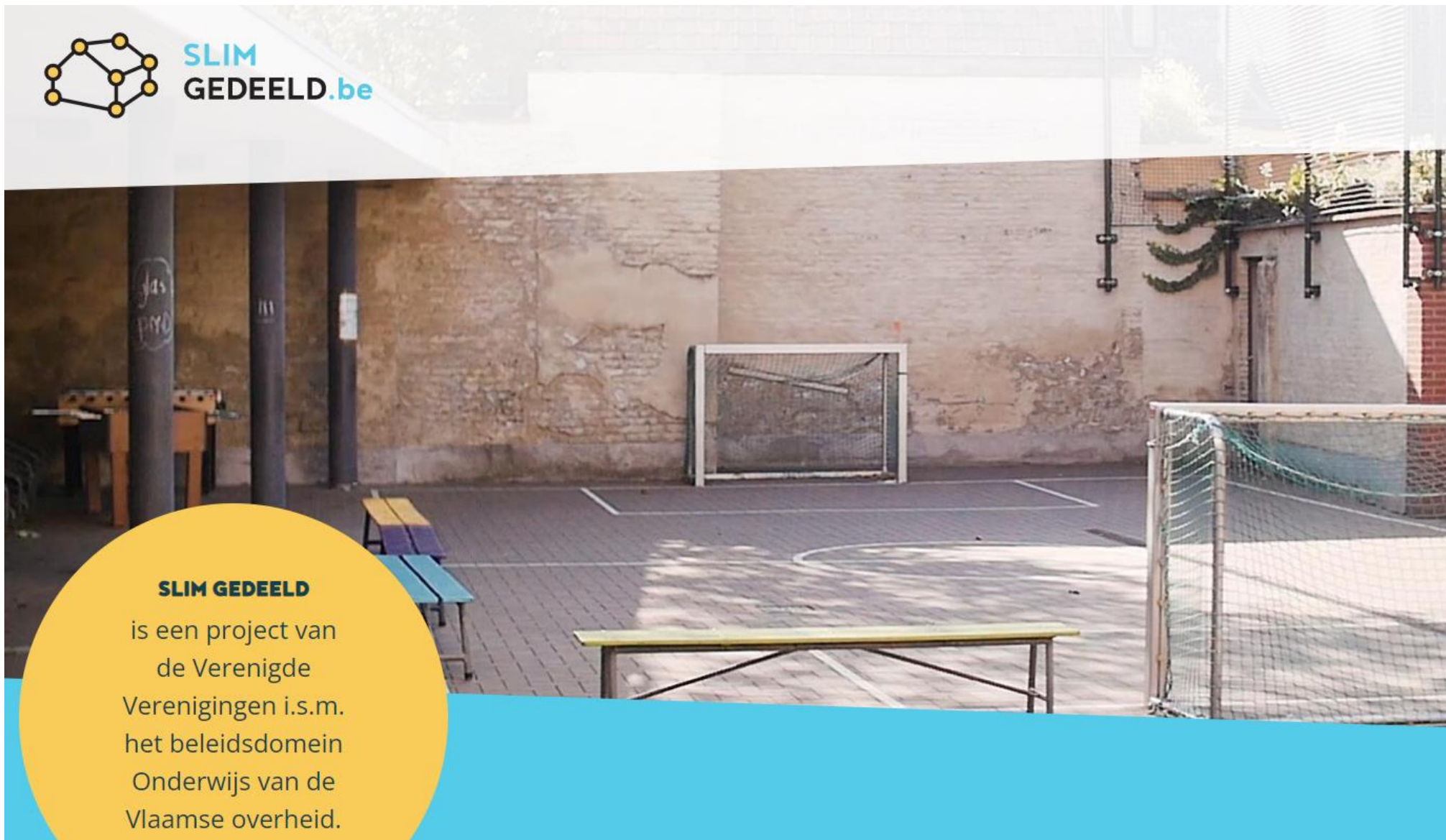
> 15 jaar

Tip 2: Gedeeld gebruik

SLIM
GEDEELD.be

SLIM GEDEELD

is een project van de Verenigde Verenigingen i.s.m. het beleidsdomein Onderwijs van de Vlaamse overheid.

Tip 3: Gebruik wat je hebt

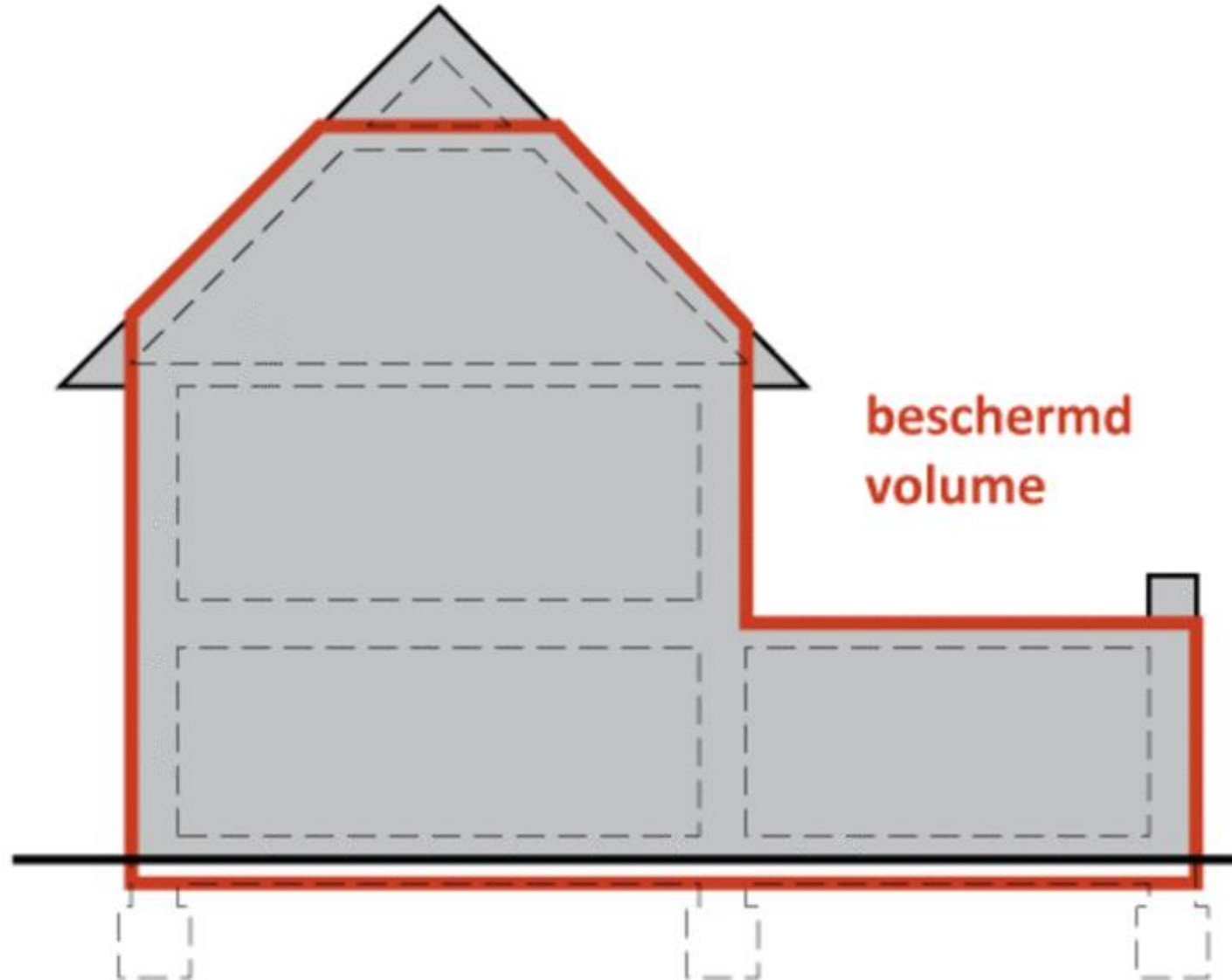
#klimaatgezond

Tip 4: Compartimenteer

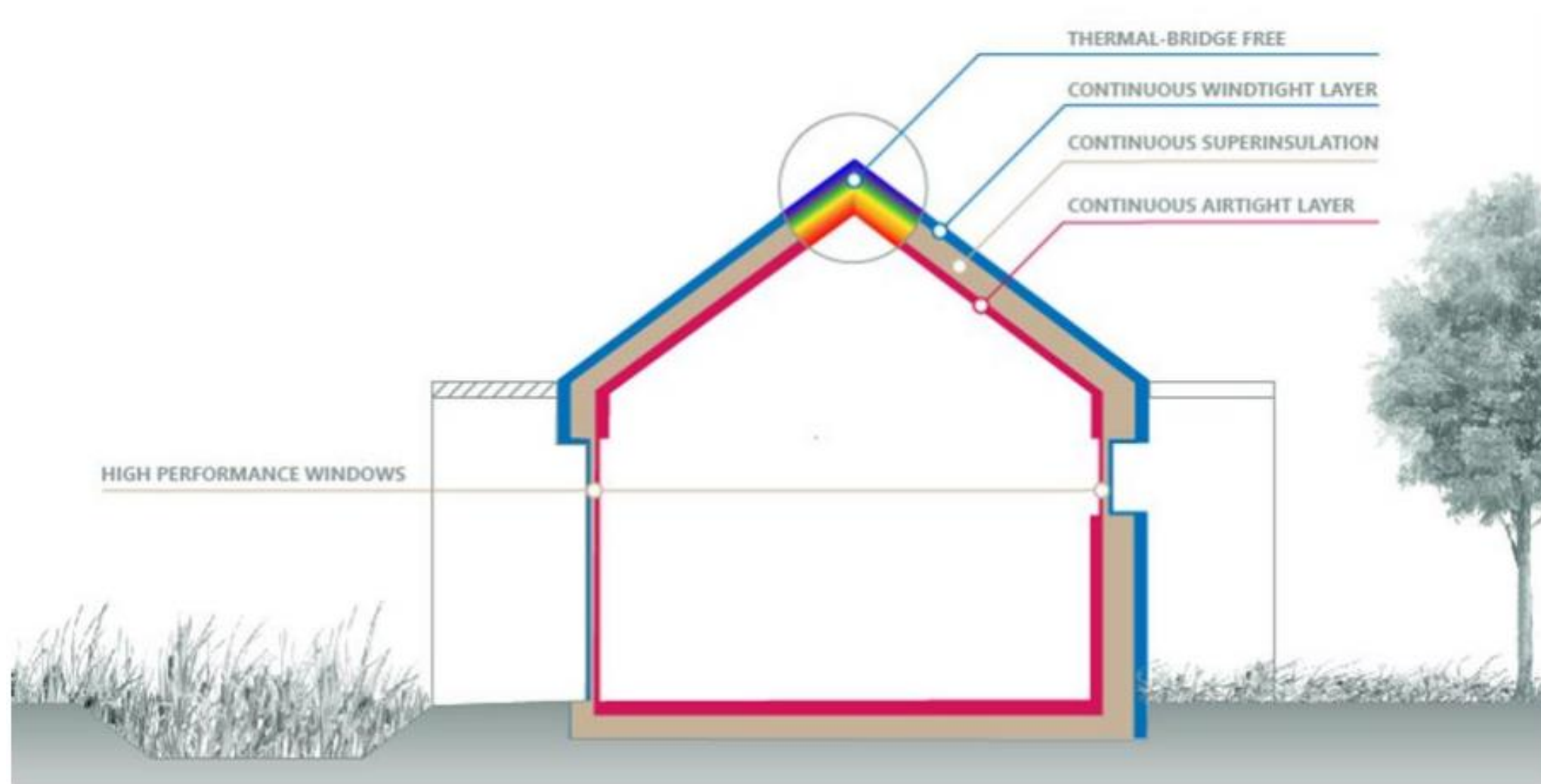
#klimaatgezond

- Beperk beschermd volume
  - Minder materialen nodig
  - Beperkt verwarmd volume
- Winter- en zomer gebruik?

Tip 5: Pak je een deel aan: doe het meteen goed

#klimaatgezond

Voldoende dik en koudebrugvrij isolatiepakket, luchtdicht aan de binnenzijde, winddicht aan de buitenzijde

Illustratie: Architecture ByNature

Tip 6: Ondersteuning

#klimaatgezond

Vlaanderen

PREMIEZOEKER

[Home](#) > [Overzicht premies](#)

Zoeken op premiezoeker.be

Zoekopdracht verfijnen

Gemeente

Geraardsbergen (9500)

Premies voor

Een woning bouwen of verbouwen

Premies aanvragen als

Particulieren (50)

Andere (ondernemingen, verenigingen ...)
(16)

16 premies

Fluvius (5)

[Premie voor dakisolatie of zoldervloerisolatie \(doe-het-zelf\)](#)

[Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte](#)

[Premie voor sturingsapparaat voor elektrische warmte](#)

[Premie voor zonnepanelen op woningen](#)

[Premies voor lokale besturen](#)

Tip 6: Ondersteuning

#klimaatgezond

Bouwen en verbouwen

- VOOR AANVANG VAN DE WERKEN (4) ⓘ ▾
- RUWBOUW (4) ⓘ ▾
- ISOLATIE (4) ⓘ ▾
- DAK (4) ⓘ ▾
- BUITENSCHRIJNWERK (3) ⓘ ▾
- ELEKTRICITEIT (8) ⓘ ▾
- VERWARMING (6) ⓘ ▾
- SANITAIR (2) ⓘ ▾
- BINNENAFWERKING (0) ⓘ ▾
- ROND HET HUIS (1) ⓘ ▾
- PREVENTIE (4) ⓘ ▾
- SPECIFIEKE WERKEN (4) ⓘ ▾
- EEN WONING BOUWEN (7) ⓘ ▾

Mijn VerbouwLening

Mijn VerbouwPremie (MVP) ⭐

Ondersteuning en subsidies bij asbestverwijdering ⭐

Premie voor de aankoop of leasing van een thuisbatterij ⭐

Premies voor ondernemingen ⭐

Steun voor micro-warmtekrachtkoppeling-installaties (WKK) ⭐

Vermindering van onroerende voorheffing voor energiezuinige gebouwen ⭐

Vrijstelling van de onroerende voorheffing na renovatie of vervangbouw van verwaarloosde, ongeschikte of onbewoonbare onroerende goederen ⭐

Gemeente Geraardsbergen (1) ▾

Subsidie wateroverlast waterwerende maatregelen ⭐

Steunpunt Duurzaam Wonen en Bouwen
Oost-Vlaanderen

www.bouwwijs.be